

PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN

Cod 2014RO05M9OP001

Axa prioritară 4: *Incluziunea socială și combaterea sărăciei*

Obiectivul tematic 9: *Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare*

Prioritatea de investiții 9ii: *Integrarea socio-economică a comunităților marginalizate, cum ar fi romii*

Obiectivul specific 4.4: *Reducerea numărului de persoane aparținând grupurilor vulnerabile prin furnizarea unor servicii sociale/ medicale/ socio-profesionale/ de formare profesională adecvate nevoilor specifice*

GHIDUL SOLICITANTULUI - CONDIȚII SPECIFICE

Program național de sprijin pentru victimele violenței domestice

AP 4/ PI 9.ii/ OS 4.4

2018

Cuprins

CAPITOLUL 1. Informații despre apelul de proiecte	4
A.1. Context general	4
A.2 Context National - date esențiale	4
A3. Abordarea POCU cu privire la victimele violenței domestice	8
1.1. Axa prioritară, prioritatea de investiții, obiectiv specific	8
1.2. Tipul apelului de proiecte și perioada de depunere a a propunerilor de proiecte	8
1.3. Tipuri de activități eligibile	9
1.3.1. Tipuri de activități eligibile care pot fi sprijinite în contextul prezentului ghid al solicitantului - condiții specifice	10
1.3.2. Teme secundare FSE	12
1.3.3. Teme orizontale	13
1.4. Perioada de implementarea a proiectelor	15
1.5. Tipuri de solicitanți și parteneri eligibili	15
1.6. Grup țintă eligibil	15
1.7. Indicatori specifici de program	16
Definițiile indicatorilor de rezultat și realizare se regăsesc în Anexa 1 la prezentul ghid.	16
1.8. Raportarea indicatorilor	17
1.9. Alocarea financiară stabilită în cadrul prezentului apel de proiect	17
1.10. Valoarea maximă a proiectului, rata de cofinanțare	18
1.10.1. Valoarea maximă a proiectelor	18
1.10.2. Cofinanțarea națională (cofinanțarea publică și cofinanțarea proprie)	18
CAPITOLUL 2. Reguli pentru acordarea finanțării	18
2.1 Eligibilitatea solicitantului/partenerilor	19
2.2. Eligibilitatea proiectului	19
2.3. Încadrarea cheltuielilor	19
2.3.1. Listă orientativă privind încadrarea cheltuielilor aferente proiectului în categoriile/subcategoriile de cheltuieli conform MySMIS	19

2.3.2 Reguli generale și specifice de decontare	25
CAPITOLUL 3. Completarea cererii de finanțare	25
CAPITOLUL 4. Procesul de evaluare și selecție a proiectelor	25
CAPITOLUL 5. Depunerea și soluționarea contestațiilor	26
CAPITOLUL 6. Contractarea proiectelor - descrierea procesului	26
Anexe	26

CAPITOLUL 1. Informații despre apelul de proiecte

A.1. Context general

În sensul Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, adoptată la Istanbul la 11 mai 2011, „violența domestică” reprezintă toate acțiunile de violență fizică, sexuală, psihologică sau economică, care se produc în mediul familial sau domestic ori între foștii sau actualii soți sau parteneri, indiferent dacă agresorul împarte sau a împărțit același domiciliu cu victima. Convenția de la Istanbul reprezintă instrumentul juridic internațional cel mai cuprinzător, care abordează violența din perspectiva unei violări grave a drepturilor omului. Convenția a fost ratificată de România prin Legea nr. 30/2016.

Politicile integrate, cuprinzătoare și coordonate se axează pe prevenire, prin măsuri necesare pentru a promova schimbările în modelele sociale și culturale de comportament al femeilor și bărbaților, în vederea eradicării prejudecăților, obiceiurilor, tradițiilor și a altor practici care sunt bazate pe ideea de inferioritate a femeilor sau pe roluri stereotipe pentru femei și bărbați, pe creșterea gradului de conștientizare, educație, formarea profesioniștilor, intervenție preventivă și programe de tratament, protecție și sprijin, informare, servicii de asistență generală, servicii specializate de asistență (adăposturi, linii telefonice de urgență, sprijin pentru victimele violenței sexuale, protecție și asistență pentru martorii copii).

Cercetarea, urmărirea judiciară, legislația procedurală și măsurile de protecție se vor axa pe răspunsul imediat, prevenire și protecție prin intermediul ordinelor de interdicție de urgență/ ordine de restricție sau de protecție, astfel încât prin măsurile legislative autorităților competente să le fie acordată puterea de a dispune, în situații de pericol imediat, ca un autor al violenței domestice să părăsească domiciliul victimei sau al persoanei în situație de risc pentru o perioadă de timp suficientă și de a-i interzice agresorului să intre în domiciliu sau să contacteze victima sau persoana în situație de risc. Aceste măsuri vor da prioritate siguranței victimelor sau a persoanelor în situație de risc.

A.2 Context Național - date esențiale

Violența domestică este una dintre cele mai grave probleme cu care se confruntă societatea contemporană, atât la nivel internațional, cât și la nivelul României.

În ciuda faptului că violența domestică și, în special, violența împotriva femeii constituie de câteva decenii un subiect de dezbatere, comunitatea internațională nu a reușit, până în prezent, să pună capăt acestei forme de violență extrem de distructive. Violența domestică este o problemă complexă, care implică atât protecția integrității personale a victimelor, cât și protejarea intereselor lor sociale comune, precum libertatea și democrația.

Violența pe motive de gen aduce, de asemenea, o gravă atingere democrației, pornind de la premisa că femeile supuse violențelor reprezintă o categorie ale cărei șanse de a participa la viața socială și profesională sunt semnificativ reduse, pe măsură ce viața de familie își pierde funcția de a oferi membrilor acesteia securitatea de care ei au nevoie.

Convenția privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și violenței domestice, adoptată la Istanbul la 11 mai 2011, reiterează recomandarea consolidării politicii comprehensive și coordonate în vederea prevenirii și combaterii tuturor formelor de violență domestică, în special prin îmbunătățirea coordonării la cel mai înalt nivel și elaborarea unor strategii multianuale solide pentru a preveni și a pedepsi actele de violență domestică, strategii care să țină cont de următoarele aspecte:

- Violența familială afectează în mod disproporționat femeile (conform articolului 2 paragraful 1 din Convenția Consiliului Europei pentru Prevenirea și Combaterea Violenței Împotriva Femeilor și Violenței Domestice).
- Violența împotriva femeii este favorizată de relațiile inegale de putere între femei și bărbați, care conduc la dominarea și discriminarea femeilor.
- Copiii sunt afectați de violența domestică chiar și atunci când violența nu este îndreptată direct împotriva lor, ci sunt doar martori la violență.
- Standardul european pentru serviciile disponibile victimelor prevede existența unui loc în adăpost la fiecare 10.000 de locuitori.

În acest context, România a elaborat Strategia națională pentru prevenirea și combaterea fenomenului violenței domestice pentru perioada 2013-2017 și Planul operațional pentru implementarea Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea fenomenului violenței în familie pentru perioada 2013-2017 (aprobată prin HG nr. 1156 din 27 noiembrie 2012) și ulterior Strategia națională privind promovarea egalității de șanse între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018-2021 și Planul operațional privind implementarea strategiei naționale privind promovarea egalității de șanse între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice 2018-2021 (aprobată prin HG nr. 365/2018).

În cadrul Pilonului „Prevenirea și combaterea violenței domestice”, strategia sus-menționată vizează următoarele obiective specifice:

- Îmbunătățirea cadrului legislativ actual și asigurarea implementării unitare a legislației primare prin adoptarea legislației secundare și terțiare.
- Dezvoltarea unor măsuri adecvate de sprijin și protecție pentru victime.
- Dezvoltarea și consolidarea competențelor profesionale prin formarea și pregătirea necesară și adaptată pentru intervenția diferitelor categorii de specialiști.
- Creșterea eficacității măsurilor de prevenire a violenței domestice și a recidivei acesteia.
- Întărirea capacității instituționale a autorităților administrației publice centrale și locale de gestionare a violenței domestice.
- Dezvoltarea de atitudini și comportamente nonviolente pentru atingerea obiectivului "toleranță zero" față de violența domestică.
- Dezvoltarea relațiilor de colaborare între partenerii interni și între statul român și statele sau organismele internaționale implicate în prevenirea și combaterea violenței domestice.

Statul român, prin autoritățile competente, elaborează și implementează politici și programe destinate prevenirii și combaterii violenței domestice, precum și protecției victimelor domestice.

În conformitate cu Legea nr. 217 din 22 mai 2003 republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevenirea și combaterea violenței în familie, fac parte din politica integrată de ocrotire și sprijinire a familiei și reprezintă o importantă problemă de sănătate publică. În sensul acestei legi, **violența domestică** înseamnă orice inacțiune sau acțiune intenționată de violență fizică, sexuală, psihologică, economică, socială sau spirituală care se produce în mediul familial sau domestic ori între soți sau foști soți, precum și între actuali sau foști parteneri, indiferent dacă agresorul locuiește sau a locuit împreună cu victima.

Victima violenței domestice are dreptul: la respectarea personalității, demnității și a vieții sale private; la informarea cu privire la exercitarea drepturilor sale; la protecție specială, adecvată

situației și nevoilor sale; la servicii de consiliere, reabilitare, reintegrare socială, precum și la asistență medicală gratuită, la consiliere și asistență juridică gratuită.

Autoritățile administrației publice centrale și locale au obligația să ia măsurile necesare pentru prevenirea violenței domestice și pentru preîntâmpinarea unor situații de încălcare repetată a drepturilor fundamentale ale victimelor violenței domestice.

La nivel național datele statistice în domeniul violenței domestice au un caracter eterogen care îngreunează cunoașterea reală a dimensiunii fenomenului.

În conformitate cu Raportul de Monitorizare a stadiului implementării Planului operațional pentru implementarea Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea fenomenului violenței în familie pentru perioada 2013-2017 - Anul 2016, de pe site-ul Agenției Naționale pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați (<http://anes.gov.ro/wp-content/uploads/2017/09/RAPORT-DE-MONITORIZARE-STRATEGIE-Violenta-in-familie-2016.pdf>), numărul total al cazurilor de violență domestică, care au beneficiat la cerere de servicii sociale, centralizate în perioada 2009 - 2016 la nivelul Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (ANES) din cadrul Ministerului Muncii și Justiției Sociale, este evidențiat astfel: anul 2009 - 12.461 cazuri, anul 2010 - 11.592 cazuri, anul 2011 - 12.205 cazuri, anul 2012 - 14.376 cazuri; anul 2013 - 15.358 cazuri; anul 2014 - 11.598 cazuri; 2015 - 12.273 cazuri; anul 2016 - 13.019 cazuri.

Referitor la evoluția fenomenului violenței domestice în ultimii ani, se constată că în anul 2015, numărul cazurilor de violență domestică a crescut cu 5,81%, iar în anul 2016 s-a înregistrat o creștere de 6,10% față de anul 2015. În ultimii trei ani, se constată o creștere a fenomenului violenței domestice.

Datele menționate mai sus nu prezintă însă dimensiunea reală a fenomenului, ci doar numărul victimelor violenței domestice, beneficiare ale serviciilor sociale, înregistrate și centralizate la nivel național de către ANES, extrase din rapoartele înaintate de către direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului (DGASPC), instituții aflate în subordinea consiliilor județene și ale consiliilor locale ale sectoarelor Municipiului București. În aceste cazuri, victimele, în funcție de nevoile fiecăreia, au beneficiat de servicii de găzduire, hrană, asistență medicală și îngrijire, consiliere psihologică și consiliere juridică. În urma cartografierii serviciilor sociale existente pentru prevenirea și combaterea violenței domestice se poate constata cu ușurință faptul că acestea nu sunt suficiente și nu sunt dezvoltate într-o distribuție geografică adecvată nevoilor identificate, neputând asigura accesul facil și asistență tuturor victimelor/agresorilor.

Un indicator relevant pentru acest fenomen îl reprezintă și numărul de inculpați trimiși în judecată în cauze care privesc fapte ce se circumscriu cazuisticii violenței domestice, conform raportului privind activitatea desfășurată de Ministerul Public în anii 2009 - 2016, din care rezulta ca în ultimii 7 ani se remarcă un număr total de 7340 de inculpați, număr care reclamă o mare implicare și responsabilizare a organelor de poliție și de cercetare penală în ceea ce privește tratamentul juridic aplicat agresorilor.

Un indicator care reflectă nivelul de gravitate al fenomenului și necesitatea stringentă a dezvoltării unor servicii și măsuri adecvate de prevenire se referă la numărul de decese ce au avut la bază fapte din sfera acestui fenomen. Conform datelor publicate pentru perioada 2009 - 2016 de către Ministerul Public numărul infracțiunilor de violență intrafamilială săvârșite care au avut ca urmare decesul victimei se prezintă astfel: 2009-167 victime decedate, 2010-189 victime decedate, 2011-146 victime decedate, 2012-149 victime decedate, 2013-157 victime decedate, 2014-189 victime decedate, 2015-

186 victime decedate, 2016-191 victime decedate. Se constată faptul că în ultimii 7 ani au fost înregistrate 1374 de decese ale victimelor infracțiunilor de violență intrafamilială, iar această cifră impune necesitatea stringentă a dezvoltării unor măsuri adecvate în sfera prevenirii.

Totodată, din datele statistice ale Inspectoratului General al Poliției Române în anul 2015, a fost înregistrat un număr de 33.317 fapte penale sesizate pentru infracțiuni de violență domestică, din care 17.658 comise în mediul urban și 15.659 comise în mediul rural.

În anul 2016 a fost înregistrat un număr de 34.602 de victime ale violenței domestice (din actul de sesizare, pentru fapta principală), din care 5.488 victime adulte de sex masculin, 17.537 victime adulte de sex feminin, 6.307 minori de sex masculin și 5.270 minori de sex feminin. Un număr de 13.461 victime îi sunt autorului faptei soț/soție sau fost/ă soț/soție, un număr de 3.171 victime îi sunt autorului faptei concubin/concubină, un număr de 2.603 victime îi sunt autorului faptei părinte/tutore legal, un număr de 12.557 victime îi sunt autorului faptei fiu/fiică și un număr de 2.810 victime îi sunt autorului faptei alt grad de rudenie.

În ceea ce privește ordinul de protecție, începând cu anul 2012, de la momentul reglementării acestei instituții, datele statistice rezultate din centralizarea dosarelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești arată ca numărul de cereri de emitere a ordinelor de protecție este în creștere de la an la an, fapt ce relevă nevoia de protecție a victimelor violenței domestice și necesitatea de a întări asigurarea accesului la informații, consiliere juridică și asistență juridică, pentru ca această măsură de protecție să fie din ce în ce mai cunoscută și utilizată de către acestea.

În prezent, victimele aflate într-o situație de violență domestică pot beneficia de: sprijinul familiei, apelarea liniei telefonice de urgență non-stop destinată victimelor violenței domestice 0800 500 333, servicii sociale specializate furnizate de către autoritățile administrației publice sau organizații neguvernamentale, servicii de medicină legală, organe de poliție, instanță de judecată pentru emiterea unui ordin de protecție.

Reglementarea serviciilor sociale în România

Sistemul de asistență socială din România este reglementat prin Legea asistenței sociale nr. 292/2011 cu modificările și completările ulterioare.

În conformitate cu prevederile art. 27 alin. (1) din Legea nr. 292/2011, „*Serviciile sociale reprezintă activitatea sau ansamblul de activități realizate pentru a răspunde nevoilor sociale, precum și celor speciale, individuale, familiale sau de grup, în vederea depășirii situațiilor de dificultate, prevenirii și combaterii riscului de excluziune socială, promovării incluziunii sociale și creșterii calității vieții.*”

Pentru realizarea unor acțiuni sociale coerente, unitare și eficiente în beneficiul persoanei, serviciile sociale se pot organiza și acorda în sistem integrat cu serviciile de ocupare, de sănătate, de educație, precum și cu alte servicii sociale de interes general, după caz.

Conform Ordonanței Guvernului nr. 86/2004 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 68/2003 privind serviciile sociale, acestea pot fi clasificate în servicii sociale cu caracter primar și servicii sociale specializate, ambele categorii având caracter proactiv.

Conform art. 37 din Legea asistentei sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare, furnizorii de servicii sociale sunt persoane fizice sau juridice, de drept public ori privat. Pentru a acorda servicii sociale pe teritoriul României, furnizorii de servicii sociale, indiferent de forma lor juridică, trebuie acreditați în condițiile legii, de către Ministerul Muncii și Justiției Sociale. Serviciile sociale pot funcționa pe teritoriul României numai dacă sunt licențiate în condițiile legii.

A3. Abordarea POCU cu privire la victimele violenței domestice

În conformitate cu obiectivele stabilite în Acordul de Parteneriat 2014-2020, Strategia națională „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități 2016–2020”, Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020, Strategia națională pentru prevenirea și combaterea fenomenului violenței în familie pentru perioada 2013-2017, Strategia națională privind promovarea egalității de șanse între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018-2021, în POCU este avută în vedere realizarea obiectivului specific de reducere a numărului de persoane aparținând grupurilor vulnerabile (victime ale violenței domestice și agresorii acestora) prin furnizarea unor servicii sociale/ medicale/ socio-profesionale/ de formare profesională adecvate nevoilor specifice.

1.1. Axa prioritară, prioritatea de investiții, obiectiv specific

Pentru a obține finanțare în cadrul prezentului apel de proiecte implementat prin aplicarea mecanismului non-competitiv, cererile de finanțare trebuie să se încadreze în:

Axa prioritară 4: *Incluziunea socială și combaterea sărăciei*

Obiectivul tematic 9: *Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare*

Prioritatea de investiții 9ii: *Integrarea socio-economică a comunităților marginalizate, cum ar fi romii (Regulamentul (UE) nr. 1304/2013, art. 3, alin 1, b), (ii)*

În cadrul prezentului apel de proiecte este vizat următorul obiectiv specific:

Obiectiv specific 4.4.: Reducerea numărului de persoane aparținând grupurilor vulnerabile prin furnizarea unor servicii sociale/ medicale/ socio-profesionale/ de formare profesională adecvate nevoilor specifice.

Rezultatul așteptat urmare a acordării sprijinului financiar în cadrul prezentului apel este :

- Număr de persoane aparținând grupului vulnerabil „victime ale violenței domestice” care au depășit situația de vulnerabilitate prin furnizarea unor servicii sociale/ medicale/ socio-profesionale/ de formare profesională adecvate nevoilor specifice.

1.2. Tipul apelului de proiecte și perioada de depunere a a propunerilor de proiecte

Acest apel este de tip non-competitiv, cu termen limită de depunere, cu acoperire națională. Astfel, prezentul apel este dedicat tuturor regiunilor de dezvoltare ale României.

SISTEMUL INFORMATIC MySMIS 2014 VA FI DESCHIS ÎN DATA DE 19 SEPTEMBRIE 2018 ORA 16.00 ȘI SE VA ÎNCHIDE ÎN DATA DE 19 NOIEMBRIE 2018, ORA 16.00.

Elaborarea propunerii de proiect va urma fazele mecanismului **non-competitiv**, descrise în *Metodologia de verificare, evaluare și selecție a proiectelor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020*.

1.3. Tipuri de activități eligibile

În acord cu prevederile POCU 2014-2020, tipurile de acțiuni eligibile care vor fi finanțate în contextul acestui apel de proiecte sunt cele care vizează:

- Sprijinirea dezvoltării/furnizării de servicii/accesului la servicii integrate (ex. cazare temporară, servicii de consiliere psiho-socio-medicală, consiliere juridică, continuarea/reintegrarea în sistemul de educație, furnizarea de măsuri de ocupare, consiliere, formare, reinsertie/acompaniere socio-profesională în vederea insertiei/reinsertiei socio-profesionale, măsuri de acompaniament etc.) destinate victimelor violenței domestice, inclusiv consilierea agresorilor acestora în concordanță cu nevoile specifice, inclusiv prin utilizarea de soluții inovatoare în furnizarea serviciilor de bază;
- Campanii de conștientizare și sensibilizare a opiniei publice privind prevenirea și combaterea violenței domestice, precum și acțiuni specifice pentru creșterea responsabilității sociale și promovarea inițiativelor de voluntariat.

Operațiuni specifice:

- A. Dezvoltarea de servicii integrate de cazare temporară, servicii de consiliere psiho-socio-medicală, consiliere juridică, continuarea/reintegrarea în sistemul de educație, furnizarea de măsuri de ocupare, consiliere, formare, reinsertie/acompaniere socio-profesională în vederea insertiei/reinsertiei socio-profesionale, măsuri de acompaniament etc., în concordanță cu nevoile specifice.
- B. Creșterea / facilitarea accesului la servicii integrate de cazare temporară, servicii de consiliere psiho-socio-medicală, consiliere juridică, continuarea/reintegrarea în sistemul de educație, furnizarea de măsuri de ocupare, consiliere, formare, reinsertie/acompaniere socio-profesională în vederea insertiei/reinsertiei socio-profesionale, măsuri de acompaniament etc., în concordanță cu nevoile specifice.
- C. Furnizarea de servicii integrate de cazare temporară, servicii de consiliere psiho-socio-medicală, consiliere juridică, continuarea/reintegrarea în sistemul de educație, furnizarea de măsuri de ocupare, consiliere, formare, reinsertie/acompaniere socio-profesională în vederea insertiei/reinsertiei socio-profesionale, măsuri de acompaniament etc., în concordanță cu nevoile specifice.

- D. Acțiuni (campanii) de conștientizare și sensibilizare a opiniei publice privind prevenirea și combaterea violenței domestice, precum și acțiuni specifice pentru creșterea responsabilității sociale și promovarea inițiativelor de voluntariat.

1.3.1. Tipuri de activități eligibile care pot fi sprijinite în contextul prezentului ghid al solicitantului - condiții specifice

În vederea realizării OS 4.4 și pentru realizarea acțiunilor eligibile și operațiunilor specifice prezentate mai sus, pentru victimele violenței domestice vor fi susținute din POCU următoarele activități eligibile:

Activitatea 1 (activitate obligatorie și relevantă): Crearea unei rețele naționale inovative integrate de locuințe protejate

Pentru a se asigura transferul la o viață independentă al victimelor violenței domestice, va fi creată, dezvoltată și operationalizată o rețea națională inovativă integrată de intervenție, formată din minim 42 de locuințe protejate (1 locuință la nivel de județ + municipiul București). Vor fi avute în vedere măsuri de tipul: identificarea localităților și spațiilor aferente pentru crearea locuințelor protejate, amenajarea și dotarea acestora, asigurarea și instruirea personalului specializat necesar funcționării serviciilor integrate, asigurarea funcționării serviciilor sociale prestate, conform standardelor de calitate în domeniu.

Activitatea 2 (activitate obligatorie și relevantă): Operaționalizarea rețelei naționale inovative integrate de locuințe protejate

Vor fi avute în vedere măsuri de tipul:

- Furnizarea de servicii integrate persoanelor beneficiare din locuințele protejate: cazare temporară, servicii de consiliere psiho-socio-medicală, consiliere juridică, continuarea/reintegrarea în sistemul de educație, furnizarea de măsuri de ocupare, consiliere, formare, reinsertie/acompaniere socio-profesională în vederea insertiei/reinsertiei socio-profesionale, măsuri de acompaniament etc., în concordanță cu nevoile specifice.
- Elaborarea unei metodologii comune de lucru la nivel național de identificare și selecție a victimelor violenței domestice care necesită separarea de agresor și sprijin pentru tranziția la o viață independentă.
- Elaborarea unei metodologii comune de lucru la nivel național pentru furnizarea serviciilor de găzduire, informare, consiliere și sprijin în vederea adaptării la o viață independentă activă, precum și reabilitarea și reinsertia socială a femeilor victime ale violenței domestice.
- Crearea unei rețele operative între organizații implicate în prevenirea și combaterea violenței domestice. În cadrul acțiunilor specifice cu scopul creșterii responsabilității sociale și instituționale, se are în vedere crearea unui Comitet de sprijin pentru monitorizarea serviciilor specifice, cu participarea instituțiilor relevante cu competențe în domeniul violenței domestice: Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Ministerul Afacerilor Interne - Inspectoratul General al Poliției Române, Ministerul Sănătății, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerul

Pagină 10 din 26

Educației Naționale, Colegiul Psihologilor din România, Colegiul Național al Asistenților Sociali din România etc.

NB: În ceea ce privește serviciile sociale, Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (ANES), în calitate sa de autoritatea națională cu competență exclusivă de reglementare a standardelor minime de calitate aferente serviciilor sociale din domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice, are obligația de elabora standardele minime destinate locuințelor protejate pentru victimele violenței domestice și de a urmări procesul de aprobare a acestora prin Ordin al ministrului muncii și justiției sociale.

NB: Pentru asigurarea calității și legalității serviciilor prestate pentru victimele violenței domestice, este obligatoriu ca până la finalizarea proiectului să se obțină licențierea pentru toate cele 42 servicii sociale sprijinite prin proiect.

Activitatea 3 (activitate obligatorie și relevantă): Crearea și dezvoltarea unei rețele naționale de grupuri de suport pentru victimele violenței domestice.

Măsurile avute în vedere vizează înființarea a 42 de grupuri de suport la nivel național.

Activitatea 4 (activitate obligatorie și relevantă): Furnizarea de servicii de consiliere vocațională

În vederea creșterii nivelului de integrare socio-profesională a victimelor violenței domestice, vor fi înființate și dezvoltate 42 de cabinete de consiliere vocațională /județ, respectiv municipiul București, în care vor fi furnizate măsuri complexe de sprijin vocațional și orientare profesională în vederea depășirii situațiilor de criză legate de violența domestică.

NB măsurile de acompaniament se vor limita strict la sprijinirea implementării efective a măsurilor care contribuie la depășirea situației de vulnerabilitate și eventual la reinserția socio-profesională a grupului țintă.

Activitatea 5 (activitate obligatorie și relevantă): Derularea unor campanii privind prevenirea și combaterea violenței domestice

Măsurile avute în vedere vizează derularea de campanii de conștientizare și sensibilizare a opiniei publice privind prevenirea și combaterea violenței domestice, precum și acțiuni specifice pentru creșterea responsabilității sociale și promovarea inițiativelor de voluntariat.

NB. Acordarea finanțării va fi condiționată de asumarea responsabilității pentru asigurarea sustenabilității serviciilor dezvoltate după finalizarea sprijinului FSE.

Serviciile înființate sau dezvoltate prin proiect trebuie să funcționeze minimum 36 de luni pe perioada implementării proiectului și minimum 36 luni după data de finalizare a proiectului - perioadă de sustenabilitate (criteriu de eligibilitate).

În acest scop, solicitantul și partenerii, după caz, vor transmite odată cu cererea de finanțare și o Declarație pe propria răspundere privind asumarea responsabilității pentru asigurarea sustenabilității

măsurilor sprijinite, declarație prin care solicitantul/ partenerii își asumă întreaga responsabilitate pentru asigurarea sustenabilității proiectului.

NB. În cadrul prezentului apel de proiecte NU sunt finanțate acțiuni prin care sunt asigurate măsuri de intervenție directă la nivelul grupurilor țintă beneficiare în proiectele integrate finanțate tip CLLD din cadrul AP 5.

În cadrul acestui apel este încurajată complementaritatea cu Programul Operațional Regional și cu Programul Național de Dezvoltare Rurală (complementaritatea poate fi demonstrată prin existența unei decizii de finanțare/unui contract de finanțare POR/PNDR).

1.3.2. Teme secundare FSE

În cadrul Axei Prioritare 4 - prioritatea de investiții 9.ii sunt vizate temele secundare prezentate în tabelul de mai jos.

Propunerile de proiecte vor trebui să evidențieze în secțiunea relevantă a cererii de finanțare ("Tema secundară vizată") în ce constă contribuția proiectului la o anumită temă secundară, precum și costul estimat al respectivelor măsuri.

În cadrul cererii de finanțare se vor evidenția sumele calculate pentru măsurile care vizează teme secundare relevante pentru proiect.

Procentele din tabelul de mai jos reprezintă ponderi din totalul alocărilor aferente temelor secundare la nivel de axă prioritară - prioritate de investiții.

Tema secundară	Pondere minimă pe proiect
01. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și eficiență din punctul de vedere al utilizării resurselor.	2%
02. Inovare socială	5%
06. Nediscriminare	2%

În dezvoltarea cererii de finanțare, prin anumite activități, veți viza **cel puțin o temă secundară** dintre cele aferente axei prioritare. Pentru respectiva temă secundară veți indica sume în buget care să reprezinte minimum procentul indicat în table, calculat la totalul cheltuielilor eligibile ale proiectului.

Aspecte privind inovarea socială

Inovarea socială presupune dezvoltarea de idei, servicii și modele prin care pot fi mai bine abordate provocările sociale, cu participarea actorilor publici și privați, inclusiv a societății civile, cu scopul îmbunătățirii serviciilor sociale¹.

Programul Operațional Capital Uman promovează inovarea socială, în special cu scopul de a testa, și, eventual, a implementa la scară largă soluții inovatoare, la nivel local sau regional, pentru a aborda provocările sociale.

Inovarea socială este o soluție structural nouă la o problemă socială, soluție care produce o schimbare socială în sensul unei îmbunătățiri a situației existente și a unei creșteri a calității vieții persoanelor cu dizabilități, comunității și societate în ansamblu.

În cadrul acestui apel vor fi apreciate ca inovare socială activitățile sau serviciile furnizate care:

1. asigură participarea directă a victimelor violentei domestice în definirea priorităților, a problemelor sociale ale acestora și a soluțiilor la respectiva problemă socială;
2. au cel puțin un aspect inovativ - o schimbare de proces, de produs, o schimbare organizațională care, chiar dacă nu sunt absolut noi, sunt percepute ca noi în contextul în care sunt aplicate;
3. au potențialul de a produce o schimbare socială - o schimbare structurală culturală cu impact direct asupra participării sociale active și demne a victimelor violentei domestice aflate în situații de dependență și a depășirii situației de vulnerabilitate;
4. scopul principal al respectivei inovări nu este profitul - activitățile și serviciile inovative sunt motivate de scopul de a răspunde unei nevoi sociale, fiind difuzate prin organizații, indivizi sau întreprinderi al căror scop principal este social.

O atenție deosebită va fi acordată încurajării abordărilor inovative în furnizarea acestor servicii, cum ar fi experimentarea unor noi relații de tip contractual între autoritățile locale și furnizorii de servicii sociale ori alți parteneri comunitari sau între furnizori și beneficiarii de servicii.

Solicitanții eligibili trebuie să evidențieze în cererea de finanțare dacă propunerea de proiect contribuie la inovarea socială, conform celor prezentate mai sus.

1.3.3. Teme orizontale

În cadrul proiectului dumneavoastră va trebui să evidențiați, în secțiunea relevantă din cadrul aplicației electronice, contribuția proiectului la temele orizontale stabilite prin POCU 2014-2020.

Prin activitățile propuse, proiectul va trebui să asigure contribuția la cel puțin una din temele orizontale de mai jos.

► Dezvoltare durabilă

Aplicarea principiului dezvoltării durabile va urmări asigurarea unui echilibru între aspectele legate de mediu, coeziune socială și creștere economică în cadrul POCU. Integrarea orizontală a principiului

¹ Definiție preluată de pe pagina de internet a Comisiei Europene: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1022&langId=en>

are în vedere ca operațiunile finanțate să urmărească reducerea impactului asupra mediului cât mai mult posibil, prin *activități dedicate protecției mediului, eficienței energetice, atenuării schimbărilor climatice și adaptării la acestea, biodiversității, rezistenței la dezastre, prevenirii și gestionării riscurilor*.

Formele de organizare și măsurile propuse urmăresc promovarea și educarea cu privire la protecția mediului și a unui mod de viață sănătos vor contribui la dezvoltarea unei economii sustenabile, bazate pe principiile dezvoltării durabile.

În acest sens, metodele de organizare inovative ce prevăd derularea a cel puțin uneia dintre activitățile enunțate în paragraful anterior vor fi punctate suplimentar în cadrul acestui apel de proiecte.

► Egalitatea de șanse și non-discriminarea

Promovarea egalității de șanse, combaterea discriminării pe criterii de origine rasială sau etnică, religie sau credință, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală și a dificultăților de acces de orice tip și asigurarea accesului egal la serviciile de interes general sunt teme orizontale care contribuie la atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020.

Acțiunile specifice menite să răspundă nevoilor persoanelor din categoriile expuse unui risc crescut de discriminare includ măsuri specifice ce urmăresc îmbunătățirea inserției sociale și profesionale a acestor categorii, prin dezvoltarea de competențe precum și prin creșterea accesului pe piața muncii.

► Promovarea egalității între femei și bărbați

Promovarea egalității între femei și bărbați reprezintă un principiu de bază care contribuie la atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020.

Pentru promovarea egalității de gen, acțiunile specifice includ intervenții care vizează îmbunătățirea inserției sociale și profesionale atât a femeilor - cu accent asupra femeilor provenind din medii sau grupuri dezavantajate, spre exemplu femeile de etnie romă, cât și a bărbaților - care vor contribui în mod direct la promovarea egalității de gen.

De asemenea, campaniile de conștientizare și acțiunile specifice pentru creșterea responsabilității sociale și promovarea incluziunii active vor contribui la combaterea tuturor formelor de discriminare, inclusiv a celor pe bază de gen.

Acțiunile vizate acordă o atenție deosebită măsurilor de acompaniere, astfel încât să faciliteze integrarea socio-economică, intervențiile fiind orientate către creșterea ocupării, promovarea incluziunii sociale și îmbunătățirea nivelului de educație și competențe și au în vedere minimizarea efectelor negative ale factorilor externi, care duc la persistența inegalităților și reduc impactul sprijinului direct.

Pentru informații detaliate privind temele orizontale se va consulta documentul "*Ghid - integrare teme orizontale în cadrul proiectelor finanțate din FESI 2014-2020*", disponibil la <http://www.fonduri-ue.ro/orientari-beneficiari>.

1.4. Perioada de implementarea a proiectelor

Perioada maximă de implementare a proiectului este de **48 luni**.

La completarea cererii de finanțare în sistemul electronic, va trebui evidențiată durata fiecărei activități și sub-activități incluse în proiect.

1.5. Tipuri de solicitanți și parteneri eligibili

- Agenția Națională pentru Egalitatea de Sanse între Femei și Barbați (ANES) în parteneriat cu autorități locale cu responsabilități în domeniu

În cadrul prezentului apel de proiecte nu sunt eligibili partenerii transnaționali.

1.6. Grup țintă eligibil

În cadrul prezentului apel de proiecte, grupul țintă eligibil este format din minimum 7002 persoane (element de eligibilitate proiect), din care:

- Victime ale violenței sexuale și domestice (și agresorii acestora) - minimum 6636 persoane
- Personal al autorităților/ agențiilor publice/private care furnizează servicii sociale și de ocupare grupurilor vulnerabile; personal al organizațiilor societății civile și ONG-uri etc. - minimum 366 persoane.

Apartenența la grupul țintă se va dovedi la data intrării persoanei respective în proiect, prin declarație pe propria răspundere a persoanei din grupul țintă (sau a părintelui/ tutorelui/ îngrijitorului informal / asistentului social/ mediatorului școlar/ sanitar în cazul minorilor) sau prin atașarea de documente doveditoare (în cazul în care acestea există).

În accepțiunea prezentului ghid, selectarea **regiunii de dezvoltare** se va realiza **EXCLUSIV** în funcție de domiciliul/ locuirea grupului țintă vizat prin proiect.

Beneficiarii de finanțare nerambursabilă au obligația de a respecta prevederile Regulamentului nr. 679 din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și prevederile Directivei 2002/58/CE privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice), transpusă în legislația națională prin Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, participanții la activitățile proiectului vor fi informați despre obligativitatea de a furniza datele lor personale și despre faptul că datele lor personale vor fi prelucrate în aplicațiile electronice SMIS/MySMIS, în toate fazele de evaluare/ contractare/ implementare/ sustenabilitate a proiectului, cu respectarea dispozițiilor legale menționate. Participanții, în conformitate cu prevederile legale în

vigoare, vor semna o declarație prin care își dau acordul privind utilizarea și publicarea datelor personale.

Beneficiarii trebuie să facă dovada ca au obținut consimțământul pentru prelucrarea datelor cu caracter personal de la fiecare participant, în conformitate cu prevederile legale menționate. Depunerea cererii de finanțare reprezintă un angajament ferm privind acordul solicitantului în nume propriu și/sau pentru interpuși, cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal procesate în evaluarea proiectului.

1.7. Indicatori specifici de program

Fiecare propunere de proiect va avea în vedere următoarele ținte minime obligatorii pentru indicatorii de realizare/rezultat imediat (criteriu de eligibilitate proiect):

Definițiile indicatorilor de rezultat și realizare se regăsesc în Anexa 1 la prezentul ghid.

Indicatori de rezultat				Indicatori de realizare			
Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator	Ținta minimă solicitată	Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator	Ținta minimă solicitată
4S42	Regiuni mai puțin dezvoltate	4S42 - Persoane care aparțin grupurilor vulnerabile (victimele violentei domestice și agresorii acestora) care depășesc situația de vulnerabilitate urmare a sprijinului primit	Ținta minimă a indicatorului 4S42 este de 40% din valoarea indicatorului 4S47	4S47	Regiuni mai puțin dezvoltate	4S47 - Persoane care aparțin grupurilor vulnerabile (victimele violentei domestice și agresorii acestora) care beneficiază de servicii integrate	Pentru indicatorul 4S47 minimul obligatoriu la nivel de proiect este de 5972 persoane
	Regiune dezvoltată				Regiune dezvoltată	4S47 - Persoane care aparțin grupurilor vulnerabile (victimele violentei domestice și agresorii acestora) care beneficiază de servicii integrate	Pentru indicatorul 4S47 minimul obligatoriu la nivel de proiect este de 664 persoane

1.8. Raportarea indicatorilor

Conform Regulamentului (UE) nr. 1304/2013, „Participanți” sunt *persoanele care beneficiază în mod direct de o intervenție din FSE, care pot fi identificate și cărora li se pot solicita caracteristicile, și pentru care sunt angajate cheltuieli specifice. Alte persoane nu vor fi clasificate ca participanți.*

Conform Regulamentului (UE) nr. 1304/2013, art. 5 ”*Toți indicatorii comuni de realizare și de rezultat trebuie raportați pentru toate prioritățile de investiții*”.

Toate datele aferente indicatorilor privind participanții trebuie raportate conform atributelor menționate în anexa I a Regulamentului nr. 1304/2013.

Pentru o înțelegere corectă și completă a cerințelor referitoare la colectarea și raportarea indicatorilor este necesară utilizarea Ghidului practic pentru colectarea și raportarea indicatorilor POCU și a Fișelor individuale pentru implementarea indicatorilor POCU, documente disponibile la adresa:

<http://www.fonduri-ue.ro/fisele-individuale-ale-indicatorilor-pocu>

Solicitantul va putea selecta dintr-o listă predefinită în aplicația informatică indicatorii aferenți apelului de proiecte și va completa ținte pentru acei indicatori pentru care se solicită acest lucru, așa cum se va semnală și în sistemul informatic.

Toți indicatorii menționați în prezentul apel de proiecte sunt obligatorii.

1.9. Alocarea financiară stabilită în cadrul prezentului apel de proiect

În cadrul apelurilor de proiecte lansate în contextul Axei Prioritare 4, PI 9ii, OS 4.4 din cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020, bugetul alocat este de **11.000.000 euro** (contribuția UE + contribuția națională) la nivelul categoriilor de regiuni după cum urmează:

- pentru **regiunile mai puțin dezvoltate** (*Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia, Centru, Sud-Est și Sud-Muntenia*), suma totală disponibilă este de **9.757.745,08 euro**, din care contribuția UE este de **8.294.083,32 euro** (corespunzând unei contribuții UE de 85%), iar contribuția națională este de **1.463.661,76 euro** (corespunzând unei contribuții naționale de 15%);
- pentru **regiunea dezvoltată** (*București-Ilfov*), suma totală disponibilă este de **1.242.254,92 euro**, din care contribuția UE este de **993.803,94 euro** (corespunzând unei contribuții UE de 80%), iar contribuția națională este de **248.450,98 euro** (corespunzând unei contribuții naționale de 20%).

NB. În cadrul prezentului apel de proiecte vor fi finanțate proiecte care sunt implementate **la nivel național, în toate regiunile de dezvoltare** (criteriu de eligibilitate proiect).

În accepțiunea prezentului ghid, selectarea **regiunii de dezvoltare** se va realiza **EXCLUSIV** în funcție de domiciliul/ locuirea grupului țintă vizat prin proiect.

1.10. Valoarea maximă a proiectului, rata de cofinanțare

Bugetul proiectului va fi exprimat DOAR în lei. Cursul de schimb care va fi utilizat de beneficiar pentru verificarea încadrării bugetului proiectului în valoarea maximă eligibilă a proiectului, este cursul Inforeuro disponibil la următoarea adresa: http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/inforeuro/index_en.cfm.

În cadrul acestui apel de proiecte se va considera cursul Inforeuro aferent lunii septembrie 2018, respectiv 1 EURO = 4.6437 RON.

1.10.1. Valoarea maximă a proiectelor

Valoarea totală eligibilă a unui proiect este de maximum 11.000.000,00 euro.

1.10.2. Cofinanțarea națională (cofinanțarea publică și cofinanțarea proprie)

Contribuția proprie minimă a solicitantului reprezintă o valoare obținută prin aplicarea procentului minim de cofinanțare proprie (C.pr) la valoarea eligibilă angajată de solicitant în cadrul proiectului. În cadrul prezentului apel de proiecte, procentul minim de cofinanțare proprie (C.pr.) obligatoriu pentru fiecare tip de entitate juridică, este prezentat în secțiunea 4.3.1. Cofinanțarea proprie minimă a beneficiarului din cadrul documentului *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020*, cu modificările și completările ulterioare, disponibil la <http://www.fonduri-ue.ro/pocu-2014#implementare-program>.

Pentru proiectele finanțate în contextul prezentului ghid, valoarea eligibilă a proiectului, contribuția privată proprie, cofinanțarea UE, asistența financiară nerambursabilă solicitată vor fi defalcate automat de sistemul informatic pe cele două tipuri de regiuni de dezvoltare (mai puțin dezvoltate/ regiune dezvoltată) în baza unei pro-rata (pentru regiunea dezvoltată - 11,29322655%, iar pentru regiunile mai puțin dezvoltate - 88,70677345% din total cheltuielă).

Pe parcursul implementării proiectului, cheltuielile considerate neeligibile, dar necesare derulării proiectului vor fi suportate de către beneficiar, respectiv de parteneri, în funcție de specificul cheltuielilor.

Atât solicitantul cât și fiecare partener trebuie să contribuie financiar la implementarea proiectului, respectiv să aibă alocate cheltuieli eligibile din totalul cheltuielilor eligibile prevăzute în bugetul proiectului, nefiind posibil ca un partener sau/și solicitantul să asigure partea de buget (asistență financiară nerambursabilă sau/și contribuție proprie) prevăzută pentru un alt partener.

CAPITOLUL 2. Reguli pentru acordarea finanțării

2.1 Eligibilitatea solicitantului/partenerilor

Se va avea în vedere capitolul relevant din documentul *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul POCU 2014-2020*, cu modificările și completările ulterioare, disponibil la <http://www.fonduri-ue.ro/pocu-2014#implementare-program>.

2.2. Eligibilitatea proiectului

Se va avea în vedere capitolul relevant din *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul POCU 2014-2020* disponibil la <http://www.fonduri-ue.ro/pocu-2014#implementare-program>.

2.3. Încadrarea cheltuielilor

2.3.1. Listă orientativă privind încadrarea cheltuielilor aferente proiectului în categoriile/subcategoriile de cheltuieli conform MySMIS

Cheltuieli directe			
Cheltuielile eligibile directe reprezintă cheltuieli care pot fi atribuite unei anumite activități individuale din cadrul proiectului și pentru care este demonstrată legătura cu activitatea/ sub activitatea în cauză			
	Categorie MySMIS	Subcategorie MySMIS	Subcategoria (descrierea cheltuielii) conține:
Cheltuielile eligibile directe	9-Cheltuieli aferente managementului de proiect	23-Cheltuieli salariale cu managerul de proiect	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Salariu manager de proiect
	25-Cheltuieli salariale	83-Cheltuieli salariale cu personalul implicat în implementarea proiectului (în derularea activităților, altele decât management de proiect)	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Salarii pentru personalul implicat în implementarea proiectului, altele decât management de proiect.
		164-Contribuții sociale aferente cheltuielilor salariale și cheltuielilor asimilate acestora (contribuții angajați și angajatori)	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Contribuții angajat și angajator pentru manager de proiect ▶ Contribuții angajați și angajatori pentru personalul implicat în implementarea proiectului altele decât management de proiect.
	27-Cheltuieli cu deplasarea	98-Cheltuieli cu deplasarea personal propriu și experți implicați în implementarea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuieli pentru cazare ▶ Cheltuieli cu diurna personalului propriu ▶ Cheltuieli pentru transportul persoanelor (inclusiv transportul efectuat cu mijloacele de transport în comun sau taxi, gară, autogară sau port și locul delegării ori locul de cazare,

			<p>precum și transportul efectuat pe distanța dintre locul de cazare și locul delegării)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Taxe și asigurări de călătorie și asigurări medicale aferente deplasării
		97-Cheltuieli cu deplasarea pentru participanți - grup țintă	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuieli pentru cazare ▶ Cheltuieli pentru transportul persoanelor (inclusiv transportul efectuat cu mijloacele de transport în comun sau taxi, gară, autogară sau port și locul delegării ori locul de cazare, precum și transportul efectuat pe distanța dintre locul de cazare și locul delegării) ▶ Taxe și asigurări de călătorie și asigurări medicale aferente deplasării
	29-Cheltuieli cu servicii	100-Cheltuieli pentru consultanță și expertiză, inclusiv pentru elaborare PMUD	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuieli aferente diverselor achiziții de servicii specializate, pentru care beneficiarul nu are expertiza necesară (servicii de formare profesională, servicii medicale aferente grupului țintă, consilier juridic pentru consilierea grupului țintă, psiholog etc.).
		104-Cheltuieli cu servicii pentru organizarea de evenimente și cursuri de formare	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Servicii de transport de materiale și echipamente ▶ Pachete complete conținând transport, cazarea și/sau hrana participanților/ personalului propriu ▶ Organizarea de evenimente ▶ Editarea și tipărirea de materiale pentru sesiuni de instruire/formare
	11-Cheltuieli cu taxe/ abonamente/ cotizații/ acorduri/ autorizații necesare pentru implementare a proiectului:	32-Cheltuieli cu taxe/ abonamente/ cotizații/ acorduri/ autorizații/ garanții bancare necesare pentru implementarea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Achiziționare de publicații, cărți, reviste de specialitate, materiale educaționale relevante pentru operațiune, în format tipărit, audio și/ sau electronic ▶ Taxe de eliberare a certificatelor de calificare/ absolvire ▶ Taxe de participare la programe de formare/ educație ▶ Cheltuielile aferente garanțiilor oferite de bănci sau alte instituții financiare

21-Cheltuieli cu achiziția de active fixe corporale (altele decât terenuri și imobile), obiecte de inventar, materii prime și materiale, inclusiv materiale consumabile	70-Cheltuieli cu achiziția de materii prime, materiale consumabile și alte produse similare necesare proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Materiale consumabile ▶ Cheltuieli cu materii prime și materiale necesare derulării cursurilor practice ▶ Materiale direct atribuibile susținerii activităților de educație și formare ▶ Papetărie ▶ Cheltuieli cu materialele auxiliare ▶ Cheltuieli cu materialele pentru ambalat ▶ Cheltuieli cu alte materiale consumabile ▶ Licențe și software
22 - cheltuieli cu achiziția de active necorporale	76 - cheltuieli cu achiziția de active necorporale	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Concesiuni, brevete, licențe, mărci comerciale, drepturi și active similare, aplicații informatice ▶ Licențe și softuri
23-Cheltuieli cu hrana	81-Cheltuieli cu hrana	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuieli cu hrana pentru participanți (grup țintă) și alți participanți la activitățile proiectului
26 Cheltuieli cu subvenții/burse/premii	91 Subvenții	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Subvenții pentru grupul tinta ▶ Subvenții (ajutoare, premii) pentru persoane aparținând grupurilor vulnerabile ▶ Subvenții (ajutoare, premii) pentru servicii sociale de îngrijire pentru persoanele dependente
4-Cheltuieli de leasing	8-Cheltuieli de leasing fără achiziție	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Rate de leasing plătite de utilizatorul de leasing pentru: <ul style="list-style-type: none"> ○ Echipamente ○ Vehicule ▶ Diverse bunuri mobile și imobile
5-Cheltuieli cu închirierea, altele decât cele prevăzute la cheltuielile	9-Cheltuieli cu închirierea, altele decât cele prevăzute la cheltuielile generale de administrație	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Închiriere spații pentru desfășurarea diverselor activități ale operațiunii ▶ Închiriere echipamente ▶ Închiriere vehicule ▶ Închiriere diverse bunuri

	generale de administrație		
	43 - Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare funcționării structurilor operaționalizate în cadrul proiectului	165 - Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare structurii	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Utilități: <ul style="list-style-type: none"> o apă și canalizare; o servicii de salubritate; o energie electrică; o energie termică și/sau gaze naturale; ▶ telefoane, fax, internet, acces la baze de date; ▶ servicii poștale și/sau servicii curierat. ▶ Servicii de administrare a clădirilor: <ul style="list-style-type: none"> o întreținerea curentă; o asigurarea securității clădirilor; o salubritate și igienizare. ▶ Servicii de întreținere și reparare echipamente și mijloace de transport: <ul style="list-style-type: none"> o întreținere echipamente; o reparații echipamente; o întreținere mijloace de transport; o reparații mijloace de transport. ▶ Arhivare documente ▶ Amortizare active ▶ Cheltuieli financiare și juridice (notariale): ▶ Prime de asigurare bunuri (mobile și imobile) ▶ Prime de asigurare obligatorie auto (excluzând asigurarea CASCO) ▶ Cheltuieli aferente deschiderii, gestionării și operării contului/conturilor bancare al/ale proiectului
	28-Cheltuieli de tip FEDR	99-Cheltuieli de tip FEDR	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Reabilitare/ modernizare clădiri/ condiții de locuire, inclusiv accesibilizarea clădirilor/ inclusiv a spațiilor interioare pentru persoane cu dizabilități (ex. toalete accesibilizate). Toate lucrările de accesibilizare trebuie să fie efectuate în conformitate cu Normativul tehnic NP051; ▶ Instalații tehnice; ▶ Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru); ▶ Utilaje și echipamente tehnologice și funcționale. ▶ Alte echipamente:

			<ul style="list-style-type: none"> Echipamente de calcul și echipamente periferice de calcul Cablare rețea internă Achiziționare și instalare de sisteme și echipamente pentru persoane cu dizabilități Mobilier, birotică, echipamente de protecție a valorilor umane și material Facilități de acces pentru persoane cu dizabilități.
Cheltuieli indirecte Cheltuielile eligibile indirecte reprezintă cheltuielile efectuate pentru funcționarea de ansamblu a proiectului și nu pot fi atribuite direct unei anumite activități.			
	Categorie MySMIS	Subcategorie MySMIS	Subcategoria (descrierea cheltuielii) conține:
Cheltuieli eligibile indirecte	10-Cheltuieli generale de administrație	30-Cheltuieli generale de administrație (indirecte pe bază de costuri reale)	<ul style="list-style-type: none"> Salarii aferente experților suport pentru activitatea managerului de proiect Salarii aferente personalului administrativ și auxiliar Contribuții sociale aferente cheltuielilor salariale și cheltuielilor asimilate acestora (contribuții angajați și angajatori). Chirie sediu administrativ al proiectului Plata serviciilor pentru medicina muncii, prevenirea și stingerea incendiilor, sănătatea și securitatea în muncă pentru personalul propriu Cheltuieli cu dezvoltarea de aplicații informatice Cheltuieli de consultanță și expertiză de care beneficiarul are nevoie pentru derularea corespunzătoare a managementului de proiect (expertiză financiară, achiziții publice) Utilități: <ul style="list-style-type: none"> a) apă și canalizare b) servicii de salubritate c) energie electrică d) energie termică și/sau gaze naturale e) telefoane, fax, internet, acces la baze de date f) servicii poștale și/sau servicii curierat Servicii de administrare a clădirilor:

			<ul style="list-style-type: none"> ▶ a) întreținerea curentă ▶ b) asigurarea securității clădirilor ▶ c) salubritate și igienizare ▶ Servicii de întreținere și reparare echipamente și mijloace de transport: <ul style="list-style-type: none"> ▶ a) întreținere echipamente ▶ b) reparații echipamente ▶ c) întreținere mijloace de transport ▶ d) reparații mijloace de transport ▶ Amortizare active ▶ Conectare la rețele informatice ▶ Arhivare documente ▶ Cheltuieli aferente procedurilor de achiziție ▶ Multiplicare, cu excepția materialelor de informare și publicitate ▶ cheltuielile aferente garanțiilor oferite de bănci sau alte instituții financiare ▶ taxe notariale ▶ abonamente la publicații de specialitate ▶ Cheltuieli financiare și juridice (notariale): ▶ prime de asigurare bunuri (mobile și imobile) ▶ asigurarea medicală pentru călătoriile în străinătate, ▶ prime de asigurare obligatorie auto (excluzând asigurarea CASCO) ▶ d) cheltuieli aferente deschiderii, gestionării și operării contului/conturilor bancare al/ale proiectului ▶ Materiale consumabile: <ul style="list-style-type: none"> ▶ a) cheltuieli cu materialele auxiliare ▶ b) cheltuieli cu materialele pentru ambalat ▶ c) cheltuieli cu alte materiale consumabile ▶ producția materialelor publicitare și de informare ▶ tipărirea/multiplicarea materialelor publicitare și de informare ▶ difuzarea materialelor publicitare și de informare ▶ dezvoltare/adaptare pagini web ▶ închirierea de spațiu publicitar
--	--	--	---

			▶ alte activități de informare și publicitate
	Cheltuielile generale de administrație vor fi decontate pe baza de costuri reale, în baza documentelor justificative, în limita a maxim 15% din costurile directe eligibile		

2.3.2 Reguli generale și specifice de decontare

Cu privire la eligibilitatea cheltuielilor pentru achiziția de echipamente și pentru închirieri și leasing, trebuie respectate și plafoanele stabilite prin *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020*.

La nivel de proiect pot fi decontate cheltuieli plafonate procentual, după cum urmează:

- cheltuieli de tip FEDR aferente cheltuielilor directe: maximum 10% din cheltuielile directe eligibile ale proiectului.
- cheltuielile generale de administrație (cheltuieli indirecte pe bază de costuri reale) vor fi decontate ca maximum 15% din cheltuielile directe eligibile ale proiectului.

Informare și publicitate proiect

Conform *Metodologiei de verificare, evaluare și selecție a proiectelor*, beneficiarul este obligat să descrie în cererea de finanțare activitățile obligatorii de informare și publicitate proiect (criteriu de eligibilitate proiect) prevăzute în corrigendumul nr. 2 la documentul *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul programului Operațional Capital Uman 2014-2020*, cu modificările și completările ulterioare.

NB Cheltuielile aferente activității de informare și publicitate proiect vor fi incluse la capitolul cheltuieli indirecte.

CAPITOLUL 3. Completarea cererii de finanțare

Completarea cererii de finanțare se realizează în conformitate cu documentul Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020, precum și cu instrucțiunile de completare furnizate în sistemul informatic la apelurile de proiecte.

CAPITOLUL 4. Procesul de evaluare și selecție a proiectelor

Selecția proiectelor de sprijin pregătitor se efectuează în conformitate cu prevederile:

- ▶ documentului *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020*
- ▶ *Metodologiei de evaluare și selecție a proiectelor POCU*
- ▶ *Criteriile de verificare a conformității administrative și a eligibilității*
- ▶ *Criteriile de evaluare și selecție*

CAPITOLUL 5. Depunerea și soluționarea contestațiilor

Procesul de soluționare a contestațiilor se desfășoară în conformitate cu prevederile documentului *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020* și cele ale *Metodologiei de verificare, evaluare și selecție a proiectelor POCU*.

CAPITOLUL 6. Contractarea proiectelor - descrierea procesului

Procesul de contractare se desfășoară în conformitate cu prevederile *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020* disponibil la <http://www.fonduri-ue.ro/pocu-2014#implementare-program>.

Anexe

Anexa 1. Definițiile indicatorilor de rezultat și realizare

Anexa 2. Criteriile de verificare a conformității administrative și a eligibilității

Anexa 3. Criterii de evaluare și selecție tehnică și financiară

Anexa 4. Cadru strategic relevant

Anexa 5 - Instrucțiuni completare cerere de finanțare

Anexa 6 - Declarație pe propria răspundere privind asumarea responsabilității pentru asigurarea sustenabilității măsurilor sprijinite